

This question paper contains 5 printed pages]

B—302—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (Second Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2017

(CBCS Pattern)

ECONOMICS

Paper IV

(Economy of Maharashtra)

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 22-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :—**
- (i) Attempt All questions.
 - (ii) All questions carry equal marks.
 - (iii) Wrong answers will carry negative marks.
- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
 - (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 - (iii) चुकीच्या उत्तरासाठी ऋणात्मक गुण आहेत.

MCQ

1. Attempt the following Multiple Choice Questions : 10

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(1) According to census of 2011 sex ratio in Maharashtra was

- (a) 946
- (b) 925
- (c) 963
- (d) 825

2011च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राच्या लिंग गुणोत्तराचे प्रमाण

- (a) 946
- (b) 925
- (c) 963
- (d) 825

P.T.O.

- (2) What are the reasons of low agricultural productivity in Maharashtra.
- (a) Inadequate Capital (b) Dependence on Nature
(c) Lack of Technology (d) All of these
- महाराष्ट्रातील शेती उत्पादकता कमी असण्याची कारणे कोणती ?
- (a) अपूरे भांडवल (b) निसर्गावरील अवलंबित्व
(c) तंत्रज्ञानाचा अभाव (d) यापैकी सर्व
- (3) When was the green-revolution started ?
- (a) 1960-61 (b) 1970-71
(c) 1965-66 (d) 1974-75
- हरीत क्रांतीची सुरुवात केव्हा झाली ?
- (a) 1960-61 (b) 1970-71
(c) 1965-66 (d) 1974-75
- (4) Which is the cheap source of irrigation ?
- (a) Canal (b) Well
(c) Boar (d) Tank
- जलसिंचनाचा स्वस्त स्रोत कोणता ?
- (a) कालवा (b) विहीर
(c) कुपनलिका (d) तलाव
- (5) Marathwada Statutory Development Board was established in
- (a) 1992 (b) 1994
(c) 1993 (d) 1995
- मराठावाडा वैधानिक विकास मंडळाची स्थापना वर्षी झाली.
- (a) 1992 (b) 1994
(c) 1993 (d) 1995
- (6) Which type of guage has the widest guage of rail transport ?
- (a) Narrow guage (b) Meter guage
(c) Broad guage (d) All of these

रेल्वे वाहतूकीचा सर्वात रुंद रेल्वे मार्गाचा प्रकार कोणता ?

- (a) नॅरो गेज (b) मिटर गेज
(c) ब्रॉड गेज (d) यापैकी सर्व

(7) shoulders the responsibility of maintaing the main district roads.

- (a) Gram Panchayat (b) State Government
(c) Panchayat Samiti (d) Zilla Parishad

प्रमुख जिल्हा रस्ते देखभाल करण्याची ची आहे.

- (a) ग्राम-पंचायत (b) राज्य सरकार
(c) पंचायत समिती (d) जिल्हा परिषद

(8) International Port is located at Nhava Sheva.

- (a) Jawaharlal Nehru Port Trust
(b) Mumbai Port Trust
(c) Indira Gandhi Port Trust
(d) Rajiv Gandhi Port Trust

नाव्हा शेवा येथे हे आंतरराष्ट्रीय बंदर वसलेले आहे.

- (a) जवाहरलाल नेहरू पोर्ट ट्रस्ट
(b) मुंबई पोर्ट ट्रस्ट
(c) इंदिरा गांधी पोर्ट ट्रस्ट
(d) राजीव गांधी पोर्ट ट्रस्ट

(9) Foreign Direct Investment is very high in sector.

- (a) Agricultural (b) Industry
(c) Engineering (d) Service

थेट विदेशी गुंतवणूक क्षेत्रात अधिक आहे.

- (a) कृषी (b) उद्योग
(c) अभियांत्रिकी (d) सेवा

- (10) Match Group I with Group II and select and *correct* answer from the below given codes :

Group I**Group II**

(A) Low Productivity	(i)	Well
(B) Sources of Irrigation	(ii)	Increase in production
(C) Per hectare production	(iii)	Technical backwardness
(D) Green Revolution	(iv)	Productivity

Codes :

(A)	(B)	(C)	(D)
(a) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(b) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(c) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(d) (iii)	(ii)	(iv)	(i)

गट-I व गट-II मधील योग्य जोड्या जुळवून उत्तराचा अचूक संकेतांक निवडा:

गट I**गट II**

(A) कमी उत्पादकता	(i)	विहिर
(B) जलसिंचन साधने	(ii)	उत्पादनात वाढ
(C) प्रति हेक्टरी उत्पादकता	(iii)	तांत्रिक मागासलेपण
(D) हरित-क्रांती	(iv)	उत्पादकता

संकेतांक :

(A)	(B)	(C)	(D)
(a) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(b) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(c) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(d) (iii)	(ii)	(iv)	(i)

Theory

2. What are the causes of migration of rural population in Maharashtra. 10

महाराष्ट्रातील ग्रामीण लोकसंख्येच्या स्थलांतराची कारणे कोणती ?

WT

(5)

B—302—2017

Or

(किंवा)

Explain the role and functions of Marathwada Statutory Development Board.

मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळाची भूमिका आणि कार्ये स्पष्ट करा.

3. Which are the causes of low productivity of agriculture in Maharashtra ? 10
महाराष्ट्रातील शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे कोणती ?

Or

(किंवा)

Explain the changes in industrial structure of Maharashtra.

महाराष्ट्राच्या औद्योगिक संरचनेतील बदल स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) New Industrial Policy of Maharashtra, 2013
(ii) Literacy in Maharashtra
(iii) Irrigation in Maharashtra
(iv) Railway Transport.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) महाराष्ट्राचे नवीन औद्योगिक धोरण, 2013
(ii) महाराष्ट्रातील साक्षरता
(iii) महाराष्ट्रातील जलसिंचन
(iv) रेल्वे वाहतूक.

B—302—2017

5